GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 189. *Vinerĭ, 28 Augustŭ (9 Septemvre).* **1887.**

Braşovŭ, 27 Augustŭ 1887.

Ungurii dela putere aresteză pe câte unŭ preotŭ séu dascălŭ, Dumneḑeu scie cu ce dreptŭ, şi apoi strigă în gura mare prin foile lorŭ, că ţéra e plină de agitatorĭ periculoşĭ statului.

Şi totuşĭ nu suntŭ pe totŭ rotogolulŭ Ardealului şi a Ţĕrii ungurescĭ agitatorĭ mai periculoşĭ şi mai neastêmpĕraţĭ ca înşişĭ Ungurii dela putere.

Cu tótea aste, orĭ tocmai pentru aceea, ei strigă necurmatŭ: prindeţĭ pe agitatorĭ!...

Acésta ne aduce aminte de-o „nostimă“ anecdotă. Unŭ cavalerŭ de industriă furase odată unŭ obiectŭ preţiosŭ. Elŭ fù zăritŭ şi luându-o la fugă fù urmăritŭ de păgubaşŭ, care striga mereu „prindeţĭ hoţulŭ!“ Cunoscêndŭ acesta critica situaţiune, în care se afla faţă cu trecĕtorii, şi avêndŭ presenţă de spiritŭ, începù a striga şi elŭ în gura mare „prindeţĭ hoţulŭ,“ aşa că trecĕtorii erau amăgiţĭ şi nu mai sciau, care este făcĕtorulŭ de rele.

Intr'o asemenea situaţiune se află naţionalităţile asuprite şi scurtate în drepturile lorŭ faţă cu asupritorii ungurĭ. Décă Românii, Slovacii, Sêrbii, Germanii ş. a., maltrataţĭ şi loviţĭ în drepturile lorŭ cele mai sânte, strigă, că se calcă constituţia, se violéză libertatea cetăţenilorŭ, se nesocotescŭ legĭ şi aşeḑăminte din partea stăpânirii, Ungurii dela putere rĕspundŭ strigândŭ şi mai tare, că statulŭ e în periculŭ, că ordinea şi liniştea interióră este ameninţată din partea agitatorilorŭ naţionalĭ nemulţămiţĭ.

De este vorba de vr'unŭ abusŭ de putere din cele mai condemnabile séu de vre-o încălcare de dreptŭ flagrantă séu de orĭ-ce nedreptăţire strigătóre le cerŭ, organele stăpânirei ungurescĭ nu rĕspundŭ decâtŭ cu strigarea: „Prindeţĭ şi nimiciţĭ pe agitatorĭ!“

Aşa se face în Ardealŭ şi în Ţéra ungurésca agitaţiunea de susŭ în josŭ, acésta este sistema de regularisire a „hoţilorŭ de păgubaşĭ.“

Nimicŭ mai uşorŭ decâtŭ a pune vina pe celŭ mai slabŭ şi când se plânge de nedreptăţire a-lŭ mai pedepsi încă — décă ai norocul de a fi celŭ mai tare.

Ungurii se bucură aḑĭ de acestŭ norocŭ în aşa mare mĕsură, încâtŭ se póte ḑice cu dreptŭ cuvêntŭ, că tótă puterea statului se află aḑĭ esclusivŭ în mâna lorŭ.

Acésta putere — precum ne putemŭ ḑilnicŭ convinge — li s'a şi suitŭ la capŭ cumplitŭ, aşa că aḑĭ vĕḑêndu-se stăpânĭ pe tóte au ajunsŭ a crede, că statulŭ este numai alŭ lorŭ şi că numai ei suntŭ statulŭ.

Dér norocul vine şi se duce şi celŭ ce nu scie sĕ-lŭ menajeze cum se cade îlŭ pierde mai curêndŭ decâtŭ l'a câştigatŭ.

Ungurii dela putere arŭ trebuì sĕ se gândéscă la acésta şi póte că s'arŭ şi gândì décă nu arŭ fi atâtŭ de îngâmfaţĭ şi încredụţĭ în forţele lorŭ, cu carĭ potŭ sĕ facă paradă când constelaţia le este atâtŭ de favorabilă, dér carĭ încă nu s'au probatŭ în timpurĭ viforóse ce destulŭ de destoinice de a-i scăpa de peire, fără ajutorŭ străinŭ.

Graţiă sistemului de escludere practicatŭ cu atâta dibăciă şi a agitaţiunei de susŭ în josŭ pornită şi susţinută cu o tenacitate démnă de-o causă mai bună, Ungurii dela putere au ajunsŭ sĕ le aibă aḑĭ tóte maghiare în statŭ. Ministeriu şi parlamentŭ maghiarŭ, administraţiune şi justiţiă maghiară, instrucţiune maghiară susţinută din visteria statului şi aşa mai departe.

Nu este o urmare logică a acestei pornirĭ de maghiarisare absolută, décă aceiaşĭ Ungurĭ, carĭ au dobênditŭ în cursulŭ deceniilorŭ din urmă resultatele amintite, voiescŭ acum sĕ încoroneze opera lorŭ, declarândŭ şi pe Rege ca Maghiarŭ cu sentimente şi aspiraţiunĭ specifice maghiare?

Invingerea ce au dobêndit'o Tiszaiştii la alegerile trecute — cu ce mijlóce şi pentru care preţŭ o scimŭ cu toţii destulŭ de bine — a făcutŭ sĕ le créscă aşa de multŭ crésta, încâtŭ şi-au propusŭ sĕ se folosêscă de călĕtoria monarchului nostru la manevrele din Ungaria de nordŭ şi din Transilvania, spre a agita érăşĭ în stilŭ mai mare de susŭ în josŭ în favórea sistemului lorŭ de guvernare.

Ni se spune, de cătră foile cele mai de frunte ale guvernului, cu multă naivitate, că monarchulŭ, orĭ unde se arată „în mijloculŭ credincioşilorŭ sĕi Ungurĭ“, pórtă uniforma ungurésca; că orĭ ce deputaţiune o întêmpină numai în „limba statului“; că orĭ şi unde ar ajunge „ţine tare la folosirea idiomului naţionalŭ“ şi că în tóte alocuţiunile sale cătră diferitele confesiunĭ capulŭ statului accentuéză „alipirea cătră statŭ şi cătră idea de statŭ.“

Aceste tóte ni se spunŭ cu scopŭ de a ne capacita, că nu mai este iertatŭ sĕ avemŭ plângerĭ în acestŭ statŭ „constituţionalŭ“ contra sistemului de guvernare, pe care l'ar fi luatŭ în scutŭ domnitorulŭ cu putere şi înţelepciune. („Pester Lloyd“ dela 4 Sept.)

Ciudată manieră de a identifica lealitatea cătră corónă cu scopurile şi tendinţele partidei dela putere.

E clarŭ că nicăirĭ pe astă lume nu va ḑice capulŭ unui statŭ cătră supuşii sĕi: sĕ nu fiţĭ credincioşĭ statului. Dér ce are credinţa şi lealitatea cătră statŭ şi corónă cu credinţa şi lealitatea cătră o clică, care guvernéză în statŭ?

De unde şi până unde ar puté pretinde dela noi, cei asupriţĭ, domnitorulŭ ca sĕ sĕrutămŭ vérga, cu care ne isbesce regimulŭ tiszaist? De unde şi până unde ar avé îndreptăţirea Suveranulŭ unui statŭ constituţionalŭ a pretinde dela supuşii sĕi ca sĕ renunţe la libertatea lorŭ cetăţenéscă şi la drepturile lorŭ, pentru că aşa îi place puternicului ministru-preşedinte?

Alta este lealitatea cătră tronŭ, alta patriotismulŭ şi érăşĭ cu totulŭ alta suntŭ nedreptăţirile, abusurile de putere şi violenţele comise de cătră cei ce au frênele guvernului în mână.

A susţiné, că capulŭ statului s'ar puté declara solidarŭ cu fărădelegile guvernului sĕu este mai multŭ ca absurditate, este o infamiă.

Bine că aḑĭ este încă Tisza la putere, bine că monarchulŭ nu vrea sĕ se abată întru nimicŭ dela linia prescrisă de acestŭ guvernŭ pe temeiul constituţionalismului esistentŭ, dér tóte aceste nu îndreptăţescŭ pe nimenĭ de a ne declara de nealeĭ şi nepatrioţĭ atuncĭ, când noi nu facemŭ altă decâtŭ a ne apĕra limba şi naţionalitatea în contra celorŭ ce ni-le atacă cu atâta cutezare şi sfruntare.

La biografia lui T. Cipariu.

Blaşiu, 7 Septemvre.

Ideile salutarĭ au începutŭ icĭ-colea a afla şi între noi adicţĭ. Atarĭ bărbaţĭ pĕtrunşĭ de sêmţulŭ umanŭ de-a presta ajutorŭ, unde vĕdŭ, că este necesarŭ, suntŭ, potŭ ḑice, mai toţĭ canonicii localĭ, făcêndŭ acte de binefacere încă în viéţă, reservându-şĭ cu tóte aceste însĕ dreptulŭ a-şĭ arĕta bunăvoinţa, de care suntŭ conduşĭ, în testamentulŭ ce-lŭ lasă după mórte. Lucru naturalŭ, că de atarĭ lucrurĭ suntŭ numai ómenĭ cu abnegaţiune şi filantropiă capabilĭ.

Şi apoi unŭ filantropŭ perfectŭ a fostŭ repausatulŭ T. Cipariu, ce se reoglindéză din încordata şi neîntrerupta sa activitate: Dovadă ponderósă este împrejurarea, că dênsulŭ s'a adoperatŭ a-şĭ însuşi 14 limbĭ, cu deosebire orientalĭ, şi acésta nu o făcù dênsulŭ, decâtŭ numai din motivulŭ, ca prin sciinţa frumósă, ce-şĭ va câştiga, sĕ devină folositorŭ naţiunei sale; dovadă însemnată suntŭ opurile sale neperitóre, din carĭ transpiră iubire de némulŭ sĕu, nobleţă şi înţelepciune; dovadă învederată de abnegaţiune este mulţimea cea mare de cărţĭ, auctorĭ renumiţĭ vechĭ şi noi, clasicĭ anticĭ şi modernĭ, manuscripte preţióse, documente indispensabile pentru istoria nóstră naţională şi pentru sciinţă în genere. Şi n'ai decâtŭ sĕ asculţĭ lamentarea sa pentru cărţile perdute, răpite şi nimicite de mânĭ rĕutăcióse cu ocasiunea revoluţiunei din 1848 (veḑĭ „Archivŭ“ p. 669), pentru ca sĕ te convingĭ deplinŭ despre interesarea sa viă pentru sciinţă, pentru ca pĕtrunsŭ de durere şi compătimire sĕ pronunţĭ condamnărĭ eterne asupra nelegiuiţilorŭ deprĕdătorĭ.

Nepierḑêndŭ din vedere cele imediatŭ premise, trebue sĕ constate fiecare, că averea rĕmasă de repausatulŭ învĕţatŭ nu póte fi mare; precum se dă cu socotéla potŭ fi vre-o 20,000 fl. Erede este constituitŭ Venerabilulŭ capitulŭ, care are sĕ administreze averea, nu pentru sine, ci ca fundaţiune spre scopurile ánume determinate de cătră fundatorulŭ în testamentulŭ şi respective codicele lui. Fiindŭ însĕ documentele referitóre la lucrulŭ acesta mai multe, aşa nu se póte sci apriatŭ carele dintr'însele va fi deciḑĕtorŭ? Numai atâta este securŭ pentru totŭ casulŭ, că **averea rĕmasă este destinată spre scopurĭ publice.** Din aceste se cunoscŭ până acuma următórele:

Pentru parochulŭ, învĕţătorulŭ, biserica şi scóla din Pănade (loculŭ natalŭ alŭ fundatorului) pe anŭ	200 fl.
Stipendie, pentru studenţĭ	300 fl.
Pentru 2 teologĭ, când se aşéḑă în parochiă	200 fl.
Pentru biblioteca propriă (de hârtiă etc.)	40 fl.
Pentru descendenţii fratelui sĕu	60 fl.
Pentru scóla de fetiţe din locŭ	200 fl.
Pentru rotivale	8 fl.

Discursŭ funebru,

rostit de profesorul gimnasial **I. Germanŭ** *la mormêntul lui T. Cipariu.*

»Omnia cum pereant, virtus est sola perennis«.
Ovid.

Tristă adunare!

Sórele rĕsare şi apune, rĕsare şi apune, şi de câte orĭ apune, totdéuna îşĭ aruncă raḑele sale îndĕrĕptŭ preste muritorĭ, întărindu-i în sperare, că elŭ nu apune pentru totdéuna dinaintea ochilorŭ lorŭ, ci numai pentru câteva ore, ca ei cu atâtŭ mai tare sĕ se bucure de lumina lui. Acesta e cursulŭ naturalŭ alŭ sórelui pusŭ de Creatorulŭ sĕu.

Unŭ casŭ analogŭ aflămŭ şi în viéţa bărbaţilorŭ erudiţĭ şi binemeritaţĭ, căcĭ şi aceştia suntŭ unŭ sóre pentru omenime.

Demnĭ de stimă şi veneraţiune suntŭ acei bărbaţĭ, carĭ iubindŭ binele şi progresulŭ omenimei, se silescŭ şi lucră din tóte puterile spre rĕspândirea a totŭ ce e bunŭ, frumosŭ, nobilŭ şi salutarŭ.

Pe bărbatulŭ dotatŭ cu talente rarĭ, care face lucrurĭ mirabilĭ, fiă ca omŭ de statŭ, fiă pe terenulŭ artilorŭ şi alŭ sciinţelorŭ, suntemŭ datorĭ sĕ lŭ stimămŭ şi venerămŭ; suntemŭ datorĭ sĕ arĕtămŭ că-i scimŭ preţui calităţile cele bune, décă pre lângă acelea are şi bunăvoinţa de-a lucra pentru binele şi progresulŭ omenimei. Aşa ar trebui sĕ fiă, dér durere! în fiă-care ḑi vedemŭ câtŭ de ingrată e omenimea faţă de bine-făcĕtorii ei. Acestŭ adevĕrŭ a fostŭ cunoscutŭ şi la cei vechĭ, de aceea străbunulŭ Horaţiu ḑice:

»Virtutem incolumem odimus,

»Sublatam ex oculis quaerimus invidi« (Lib. III. od. 24). Va sĕ ḑică: urîmŭ pe ómenii virtuoşĭ pe câtŭ timpŭ suntŭ în viéţă, îndată însĕ ce au muritŭ, îi dorimŭ cu lacrĕmĭ.

Aşa este tristă adunare! Meritele ómenilorŭ marĭ adeseorĭ numai după mórte suntŭ recunoscute şi apreţuite.

Bărbatulŭ nobilŭ şi binemeritatŭ trăesce şi după mórte în memoria posterităţii. Elŭ nu numai că e admiratŭ de posteritate, dér are şi o influinţă binefăcĕtóre asupra ei prin învĕţăturile şi adevĕrurile cuprinse în scrierile sale, prin faptele şi opurile sale cele neperitóre.

Unŭ astfelŭ de bărbatŭ bine-meritatŭ de Biserică şi naţiune fù repausatulŭ în Domnulŭ Timoteu Cipariu, fostŭ canonicŭ şi prepositŭ capitularŭ, ale cărui

rĕmăşiţe pămĕntescĭ astădĭ le cuprinde în sînulŭ sĕu mormĕntulŭ rece.

Timoteu Cipariu, părintele filologiei române, apostolulŭ Românismului, astădĭ nu mai este între cei vii; nobilulŭ lui sufletŭ s'a mutatŭ la locuinţele eterne.

Timoteu Cipariu, regenerătoriulŭ limbei române, care a formatŭ o epocă nouĕ în literatura română, s'a născutŭ la anulŭ 1805 în comuna Pănade, aprópe de Blaşiu. Studiele şi le-a făcutŭ la şcólele din Blaşiu; elŭ încă ca tînĕrŭ şi-a câştigatŭ stima şi iubirea tuturorŭ. Mintea-i ageră şi memoria tenace, însoţită de o diliginţă laudabilă, erau admirate atâtŭ de profesorĭ, câtŭ şi de conscolarii sĕi. La anulŭ 1823 absolvì cursulŭ filosoficŭ cu celŭ mai strălucitŭ succesŭ; ér la anulŭ 1826 absolvì şi cursulŭ teologicŭ totŭ cu asemenea succesŭ. Indată după absolvirea cursului teologicŭ fù numitŭ de profesorŭ, mai întâiu la gimnasiu, după aceea de dogmatică, mai târdiu de filosofiă, şi în fine de studiulŭ biblicŭ şi limbile orientalĭ, carĭ le propuse până în 1855, când fù numitŭ de directorŭ gimnasialŭ şi ca atare a condusŭ cu tactŭ şi înţelepciune rară acestŭ institutŭ în timpurĭ grele până la anulŭ 1875.

Tactulŭ finŭ alŭ directorului T. Cipariu a scutitŭ gimnasiulŭ Blaşiului de multe rele, de carĭ era ameninţatŭ; dênsulŭ a delăturatŭ multe pedecĭ ivite pre calea progresului. Precum ca profesorŭ aşa şi ca directorŭ, T. Cipariu a fostŭ pururea la înălţimea misiunei sale. Stimatŭ de corpulŭ profesoralŭ, iubitŭ de tinerimea studiósă, T. Cipariu a fostŭ luceférulŭ conducĕtorŭ alŭ gimnasiului din Blaşiu, care astădĭ îlŭ deplânge. Dênsulŭ a stăruitŭ din tóte puterile spre îmbunătăţirea stărei gimnasiului, precum şi a profesorilorŭ, carĭ varsă lacrĕmĭ de recunoscinţă pre mormĕntulŭ sĕu. Pentru meritele câştigate pe cariera prof. încă la anulŭ 1842 fù numitŭ de canonicŭ la catedrala din locŭ.

Tóte ocupaţiunile cele multe şi grele n'au fostŭ în stare a-lŭ abate ca sĕ nu se îngrijéscă şi pe altŭ terenŭ de binele şi înaintarea naţiunei române. In timpurile cele mai grele pentru naţiunea română, T. Cipariu apare ca publicistŭ în „Organulŭ luminărei". Elŭ i-a parte ca deputatŭ la Senatulŭ imperialŭ din Viena, precum şi la dieta din Sibiiu.

Activitatea literară a repausatului T. Cipariu este cunoscută tuturorŭ Românilorŭ, carĭ se interesézĕ de limba şi literatura română. »Principiele de limbă«, gramaticele l. rom., »Archivulŭ pentru filologiă şi istoriă«I precum şi alte opurĭ ale sale suntŭ totŭ atâţia tesaur, preţioşĭ pentru limba şi literatura română; acestea suntŭ monumentulŭ eternŭ şi neperitorŭ, carĭ îi vorŭ esternisa memoria şi-'i vorŭ face numele nemuritorŭ.

Pe repausatulŭ în Domnulŭ T. Cipariu îlŭ deplânge »Associaţiunea transilvană pentru literatura şi cultura poporului românŭ«, ca pe demnulŭ şi distinsulŭ ei preşedinte; îlŭ deplânge Academia română de sciinţe din Bucurescĭ, ca pre celŭ mai meritatŭ şi activŭ membru alŭ ei; îlŭ deplânge Biserica şi întrégă naţiunea română ca pre celŭ mai preţiosŭ clenodiu alŭ ei.

Cine va da ochilorŭ mieĭ o fântână de lacrĕmĭ, ca sĕ plângă, nu ca Ieremia nefericirile Ierusalimului, ci talentele, virtuţile şi calităţile eminenţĭ îmormêntate deodată cu repausatulŭ?!

Inainte de a pleca repausatulŭ spre calea către eternitate, corpurile profesoralĭ dela institutele din locŭ, în semnŭ de stimă şi veneraţiune, îşĭ esprimă prin mine condolinţa dicêndŭ: mergĭ în pace suflete nobilŭ, pausézĕ în sînulŭ adevĕrului, unde nu este durere, întristare şi suspinare, ci viéţă fără de finitŭ. Aminŭ.

Blaşiu, 5 Septemvre 1887.

Afacerea Lucaciu.

Sub titlulŭ „agitatorulŭ arestatŭ" şi „agitatorulŭ valahŭ arestatŭ", reproducŭ diarele unguresci următorulŭ nou comunicatŭ, ce i se trimite din *Baia mare* fóiei „Szatmármegyei Közlöny":

„Arestarea lui Vasilie Lucaciu a adusŭ în mare fierbere pe preoţii gr. cat. din părţile nóstre. Mai multe-orĭ au ţinutŭ adunărĭ, declară ca ilegală procederea contra lui Lucaciu şi, după cum se spune, contézĕ la ajutorulŭ valahŭ şi muscălescŭ (!!). Nevasta şi fratele arestatului s'au dusŭ la episcopulŭ din Gherla, pentru ca sĕ mijlocéscă intervenirea lui. Spunŭ, că vorŭ cere intervenirea Episcopilorŭ Metropoliţilorŭ, eventualŭ în casulŭ estremŭ chiar şi a P. S. S. Papei dela Roma şi la acésta şi contézĕ ei fórte multŭ. Credŭ, că arestarea unui preotŭ este din partea autorităţilorŭ civile atentatŭ contra bisericei, şi de aceea se va cutremura întregulŭ edificiu alŭ ordinei lumescĭ.

Interesaţii preoţĭ gr. cat. şĭ-au şi începutŭ lucrarea cu credincioşii ce au fostŭ de faţă la adunare. Cumnatulŭ arestatului agitatorŭ, preotulŭ substitutŭ Ioanŭ Costinŭ din Tĕuţii de susŭ, lĭ-a eşitŭ înainte »martorilorŭ« (contra lui Lucaciu), carĭ au fostŭ ascultaţĭ, şi înaintea bisericei i-a întêmpinatŭ cu cuvinte aspre şi murdare. Preotulŭ din Satu-noulŭ superiorŭ (Felsö-Ujfalu) a ameninţatŭ pe învĕţătorulŭ-cantorŭ Constantinŭ Mădăraşŭ cu perderea oficiului, fiind-că la citaţiunea judelui instructorŭ a fasionatŭ ca martorŭ; astfelŭ a ameninţatŭ şi pe socrulŭ sĕu, care e jude comunalŭ. Preotulŭ din Tĕuţii de susŭ a adunatŭ din douĕ comune, ce suntŭ sub mâna lui, ca la 30 de ómenĭ, cu carĭ ţine conventicule câte-odată şi nóptea şi astfelŭ înainte îi instruézĕ pentru investigaţiune."

La acestea „Kolozsvár" mai adauge:

„Foile din Budapesta au scrisŭ despre fratele lui Vasiliu Lucaciu, că acesta a fostŭ arestatŭ în Cluşiu şi că s'au aflatŭ la elŭ scrierĭ compromiţĕtóre. Despre acéstă arestare însĕ nicĭ poliţia din Cluşŭ, nicĭ procuratura regéscă n'are scire şi astfeliu întrégă faima despre arestare şi cu scrierile compromiţĕtóre este nebasată."

O nouă dovadă despre conscienţiositatea acusatorilorŭ!!!

SCIRILE DILEI.

La începutulŭ anului scolasticŭ 1887/8 a concursŭ atâta mulţime de studenţĭ pentru cl. I. şi II. gimnasială în Blaşiu, încâtŭ acei ce au venitŭ a se inscrie în 1 Septemvre n'au putută fi înmatriculaţĭ decâtŭ numai vre-o doi, de óre ce s'a împlinitŭ numĕrulŭ de 60 pentru o clasă din cele numite şi profesorii câţĭ suntŭ nu potŭ propune la mai mulţĭ, făcêndŭ mai multe despărţăminte. Ar fi de doritŭ ca sĕ se facă clase paralele şi sĕ se înmulţéscă profesorii, pentru ca sĕ nu sufere instrucţiunea poporului.

—x—

Diarele din Bucurescĭ publică următórea scire senţională: »In Braşovŭ s'au primitŭ ordine pentru strîngerea unorŭ marĭ cantităţĭ de furagiu şi transporturĭ de muniţiunĭ de rĕsboiu sosescŭ pe fiă-care di în acelaşĭ oraşŭ. Se vorbesce chiarŭ de o chiămare a reservelorŭ sub pretextŭ de manevre." — Noi nu scimŭ nimicŭ despre tóte astea.

—x—

Societatea Alianţei Anti-Israelite din România s'a constituitŭ definitivŭ în basa statutelorŭ congresului din Bucurescĭ, şi în şedinţa dela 23 c., la care au luatŭ parte 185 membrii, s'a votatŭ şi comitetulŭ naţionalŭ compusŭ de 30 membrii, ér biuroulŭ comitetului s'a compusŭ astfelŭ: Preşedinte: Eduardŭ Gherghelŭ. Vicepreşedinţĭ: Bimitrie Butculescu, deputatŭ, Sionŭ Gherei, din Brătescĭ, mare proprietarŭ. Membrii accesorĭ: Grigore Jipescu, advocatŭ. Iosifŭ Popescu, profesorŭ. N. D. Dimitrescu, studentŭ. Secretarŭ generalŭ Dr. Brăilovŭ. S'a votatŭ ca diarulŭ „Alianţa Anti Israelită« sĕ fiă organulŭ societăţei. Biuroulŭ întrunindu-se în şedinţa la 25, a alesŭ casieră provisorŭ pe d-na Efemia *Brăilov.*

—x—

Ungurii au închisŭ scóla germană de comerţŭ şi industriă din Neoplanta. Causa închiderii nu e cunoscută şi nicĭ nu póte fi alta decâtŭ maghiarisarea. »Neusatzer Zeitung« dice că Germanii de acolo suntŭ fórte consternaţĭ şi curioşĭ totodată a afla motivele închiderei.

—x—

După cum spune »H. Z., gendarmeria a confiscatŭ în Sebeşulŭ de josŭ mai mulţĭ caĭ carĭ arŭ fi fostŭ importaţĭ — dice-se — din România ca contrabandă.

—x—

Poliţia fruntariilorŭ României, ce se făcea de către autorităţile vamale române, a trecutŭ dela 15 Augustŭ în mâna autorităţilorŭ militare române, care vorŭ avea dreptulŭ sĕ videdie paşapórtele la graniţă, scrie „Rĕsboiulŭ".

—x—

Escursiune la Sinaia în 11 Septemvre c. n. Pentru comoditatea participanţilorŭ la acéstă frumósă escursiune, se primescŭ inscrierĭ pentru prândire la Sinaia în biuroulŭ orăşenescŭ din Braşovŭ alŭ C. F. U. (Strada Vămei nr. 10.) Preţulŭ unui prândŭ este fl. 2. 5 cr. sĕu 1. 45 de persónă. (In ambele preţurĭ se află deja socotitŭ: vinŭ, pâne şi cafea négră.) Inscrierile se primescŭ numai până mâne, Vinerĭ la 5 óre p. m. Totŭ o dată suntŭ rugaţĭ participanţii, în propriulŭ d-lorŭ interesŭ, ca înainte de plecare sĕ se presinte la staţiunea din localitate în salonulŭ de aşteptare cl. II. cu documentele de drumŭ. — In urma informaţiunilorŭ primite în privinţa mĕreţelorŭ pregătirĭ ce se facŭ în Sinaia din incidentulŭ aniversării luărei Griviţei, acéstă escursiune promite a fi câtŭ se póte de interesantă şi meritŭ a fi încuragiată.

Cestiunea bulgară.

Corespondentulŭ „Agenţiei Havas", într'o întrevedere cu dr. Stransky, ministrulŭ bulgarŭ alŭ afacerilorŭ străine, primì declaraţiunea următórea:

Avemŭ încredere în soluţiunea cestiŭnii nóstre. De

FOILETONU.

(47)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVI.

Cei Doi Foscari.

Interogatorulŭ începù. Jacob mărturisì numai decâtŭ că a scrisŭ scrisórea ducelui de Milan.

— Cu ce scopŭ ai scrisŭ scrisórea aceea? întrebă unulŭ din senatorĭ.

— Cu singurulŭ scopŭ ca sĕ mai vĕdŭ Veneţia..... Acum mĭ-am ajunsŭ scopulŭ! rĕspunse acusatulŭ.

— Ce probă poţĭ sĕ dai ca sĕ se pótă crede ce spunĭ?

— Scrisórea pe care am scris'o tatii totodată cu aceea pe care am trimis'o ducelui de Milan.

— Scrisórea aceea trebue înlăturată din desbaterĭ! — dise Loredano senatorulŭ. — Ea n'a fostŭ scrisă decâtŭ pentru trebuinţele causei. Ş'afară de asta a fostŭ nimicită. De aceea, mai nainte de a merge mai departe, propunŭ sĕ se pună Jacob Foscari la tortura cestiunei pentru ca sĕ fiă silitŭ sĕ-şĭ mărturiséscă crimele.

Unŭ senatorŭ făcù observaţia că ar fi o crudime sĕ-lŭ mai supue torturei pe câtă vreme acusatulŭ mărturise că scrisese scrisórea ducelui de Milan.

— Nu numai crima asta apasă pe capulŭ sĕu, Jacob Foscari a conspiratŭ în potriva Veneţiei. Legea este formală şi stăruescŭ pentru ca cestiunea sĕ fiă aplicată acusatului până când Consili lŭ va scóte din gura sa o mărturisire fără de restricţiune.

Consiliulŭ delibera şi maioritatea hotără sĕ se întrebuinţeze tortura de rigóre şi ca acusatulŭ sĕ fiă supusŭ întrebărĭi chiar în sala Consiliului.

Pân'atuncĭ nenorocitulŭ părinte nu disese nicĭ o vorbă; însĕ când vĕdŭ că s'aducŭ instrumentele de tortură se sculă dicêndŭ:

— Nu! nu în faţa mea!

— Tată, sĕ nu te temĭ de nimicŭ. Ai sĕ vedĭ cum o sĕ fiu de curagiosŭ!... dise Jacob cu o voce dulce.

Dogele înăbuşi unŭ gemetŭ şi şedù ér. Tortura începù.

Câtă vreme ţinŭ tortura, adică pe când ósele i se frângeau, Jacob Foscari dîmbea mereu uitându se la tatălŭ lui. Odată însĕ nu mai putù îndura: durerea-i înfrânse curajulŭ şi i smulse unŭ ţipĕtŭ căruia dogele îi rĕspunse printr'o tresărire.

— Mărturisescĭ?....... îlŭ întrebă senatorulŭ Loredano.

— Mărturisescŭ!.... rĕspunse Jacob.

— Că ai conspiratŭ contra guvernului Veneţiei?

— Mărturisescŭ că adorŭ Veneţia! dise suferindulŭ cu vocea lui dulce.

Loredano avù unŭ gestŭ de nerăbdare şi unulŭ dintre senatorĭ cerù ca cestiunea sĕ fiă întreruptă până după deliberarea Consiliului.

Deliberarea se făcù chiar în şedinţă. Membrii Consiliului nu stăruiră pe lângă bĕtrânulŭ Foscari ca sĕ ia parte. Ş'apoi bĕtrânulŭ părea cu totulŭ sdrobitŭ şi póte că inimicilorŭ acestora de bronsŭ le fusese milă o clipă.

Cei dece se puseră la locurile lorŭ şi celŭ mai în vérstă dintre dênşii declară că Consiliulŭ în maioritate hotărâse că era de prisosŭ sĕ mai întrebuinţeze cestiunea şi chiar sĕ mai mérgă cu procesulŭ mai departe. Luândŭ în consideraţiă mărturisirea făcută de Jacob Foscari cum că elŭ a scrisŭ scrisórea ducelui de Milan, Consiliulŭ ii va lăsa viaţa. Jacob sĕ se întórcă în Candia, unde era exilatŭ.

Pe când se citea declaraţia acésta, dogele părù că ese din toropéla în care cădusе dela începutulŭ interogatoriului fiului sĕu. Ridică capulŭ şi întrebă:

— Jacob trebue sĕ se întórcă în Candia?

— Da.

— Trebue sĕ plece chiar adĭ? întrebă dogele arătândŭ cu unŭ gestŭ de o teribilă elocinţă picórele mutilate ale nenorocitului tênĕrŭ.

Consiliulŭ, fără sĕ vrea sĕ înţelégă grócnica ironiă conţinută în vorbele dogelui, deliberă încă odată şi, după ce se schimbară cei dece câteva vorbe, celŭ mai în vérstă dintre membri dise în numele celorlalţĭ:

— Jacob Foscari póte rĕmâne în Veneţia şi chiar în palatulŭ ducalŭ, sub acelaşĭ acoperĕmêntŭ cu tatălŭ sĕu, până când se va însĕnătoşa deplinŭ.

Vai! clementa acésta venea prea târdiu. Tortura luase lui Iacobŭ puţina putere care i mai remăsese. Cum fuse adusŭ în palatulŭ ducalŭ, cădù într'unŭ leşinŭ cumplitŭ din care nu se deşteptă decâtŭ către nópte. Deschidêndŭ ochii, vĕdŭ pe tatălŭ sĕu şi pe fiica Adriaticei stândŭ lângă dênsulŭ, şi, arĕtându-le cu ochii o ferésträ

o parte, Pórta, însărcinându-se să supuiă puteriloră propunerea relativă la generalulă Ehrenroth, nu înţelege prin acésta să se facă solidară, dér e gata numai să esecute propunerea care ar întruni unanimitatea puteriloră. De altă parte, noi scimă că Austria nu aderéză în principiu la ḑisa propunere care s'a făcută de prinţulă de Bismarck, în calitatea sa de preşedinte ală congresului dela Berlină. Austria ridică cu dreptate cestiunea de legalitate şi declară că asemenea misiune nu e de locă prevăḑută de tratatulă dela Berlină şi că, în ori ce casă, alegerea prinţului de Coburg şi luarea în posesiune a tronului, suntă mai puţină contrarii acestui tratată în care nu se ḑice că adesiunea puteriloră trebue să precedeze întronisarea princiară.

Putemă decî spera că proiectulă de a se trimite ună generală rusă ca comisară nu va trece dela teoriă la practică. Se scie de altmintrea că simţământulă generală este că guvernulă bulgară trebue să refuse intrarea în ţéră aoricărui personagiu însărcinată cu o asemenea misiune. Din punctulă de vedere interioră noi voimă să dămă Europei o nouă probă că ţéra nu e sub lovitura arbitrariului şi că e stăpână pe destinele sale cu tótă oposiţia ce se pregătesce prin tóte mijlóclele la alegerî; ridicămă starea de asediu şi vomă lăsa să se producă tóte atacurile afară de acelea îndreptate contra prinţului şi carî suntă contrarii Constituţiunii. Astfelă, décă viitórea adunare va aproba purtarea guvernului, Europa va fi edificată asupra adevăratei stărî a spiriteloră în Bulgaria şi nu se va mai puté trage din aşa ḑisulă arbitrară, ce domnesce aci, ună argumentă contra stabilirii stării de lucrurî actuale.

Acéstă probă dată, sperămă că Europa va părăsi tóte combinaţiunile diplomatice de acum şi va sfărşi prin a accepta guvernulă ce Bulgaria şi-a dată într'ună modă liberă.

Aniversarea luptei dela Sedan în Germania.

Germanii au serbătorită ĕstŭ ană ḑiua bătăliei dela Sedană (2 Septemvre) cu mai multă strălucire decâtă de alte orî.

Pe lângă banchete, festivităţî de tiră etc. s'au organisată în onórea ei în diferite oraşe panorame, carî represintă scenele mai însemnate din desastrulă armateloră francese.

Acésta dovedesce că Germanii au trebuinţă de o aţiţare periodică a spiritului răsboinică, şi că nu se aştéptă tocmai la vremurî pacînice. Étă în adevĕră ce spune o fóiă din Germania sudică, „Schwäb Merkur", despre raporturile dintre Francia şi Germania:

„...Nisce raporturî carî n'au existată nicî o dată timpă îndelungată între două marî popóre vecine ce se găsescă oficială pe piciorŭ de pace, raporturî carî treptată, treptată, voră face cu neputinţă orî-ce comunicaţiă, cum se obiçnuesce între nisce popóre culte. In timpurî atâtă de primejdióse, cine ară puté privi în viitoră numai cu câtă de puţină siguranţă?

Raportă poliţienescă. — Alaltaséră a fostă în cârciuma lui I. Cosma din Uliţa Scheiloră bătaiă între birjarî şi calfe de cismarî. O calfă de cismară a fostă uşoră rănită la capă prin lovire cu ună pachară. Patrula poliţienéscă a pusă repede capĕtă bătăii şi pe escedenţî i-a predată autorităţii competente spre a fi pedepsiţî.

Ună canară scăpată din coliviă a fostă prinsă. Proprietarulă şi-lă póte lua dela d-nulă comerciantă K Fabricius.

Avisă.

Reuniunea „Mariană" a învĕţătoriloră din fostulă districtă ală Năsĕudului şi giură va ţiné adunare generală în Năsĕudă la 25 şi ḑilele următóre din Septemvre 1887. st. n,

1. Membrii asistă în corpore la serviciulă divină. 2. Deschiderea şedinţeî prin preşedinte. 3. Cetirea raportului anuală. 4. Alegerea comisiuniloră. 5. Tractate teoretice şi anume: a) Invĕţămêntulă stilistică în şcóla poporală. b) Ce să facă învĕţătorulă pentru a-şî puté eiupta o posiţiune considerabilă în societate şi specială în comunitatea sa. c) Epistola în scóla poporală. d) Cum este de a se propune limba maghiară în scólele poporale române. e) Autoritatea învĕţătorului în scólă dela ce e condiţionată? f) Câtulă în scóla poporală. g) Remuneraţiunî şi pedepse în scólă. h) Importanţa curăţeniei în educaţiune şi crescerea scolariloră spre acésta. i) Este memorisarea mecanică necesitate indispensabilă pentru scólă? 6. Tractate practice: a) Din învĕţămêntulă intuitivă: »Scaunulă« b) Din computŭ: „Numĕrulă 24« c) Din cetitulă română: Tractarea bucăţei 94 „Lupulă şi mielulă" din Legendariulă de Vasile Petri, cu privire la cuprinsă. d) Din gramatică „Atributulă". 7. Raportul comisiuniloră. 8. Pertractarea propuneriloră. 9. Constituirea prin alegerea amploiaţiloră şi a comitetului.

In legătură cu adunarea reuniunei, pentru a se introduce o organisare şi uniformitate în cântările, ce se practiséză în scólele nóstre poporale, se va ţiné şi ună cursă supletoră din cantă. Şedinţele reuniunei împreună cu cursulă supletoră din cantă voră dura celă mult 8 ḑile.

Năsĕudă, 20 Augustă 1887.

Comitetulă Reuniunei „Mariane«

Gregoriu Moisilă, vicară for. preşedinte. — Petru Tofană, secretară.

Dare de sémă,

asupra contribuiriloră incurse în favorulă scólei românescî gr. cat. din Lăpuşulă ungurescă.

(Fine).

Lista Nr. 4 din Lăpuşulă ungurescă, prin d-lă Vasiliu Mustea v. protopopă: Iuliu Mihalca 1 fl., Augustină Popă 1 fl., Schillinger Károly 1 fl., Papai Istvan 50 cr., Janosi Gerö 20 cr., Vékony Ferencz 1 fl., Gajzágó Vilmos 50 cr, Vasiliu Muste 10 fl., Floriană Nechita 1 fl., Hauschild György 1 fl., Ioană Moldovană 5 fl., Stefană Selesceanu 10 cr., Ioană Trifu 1 fl., George Haragâţiu 1 fl., Alesandru Cosma 1 fl., Kupás Dani 50 cr., Lénai Pal 1 fl., Sergits György 1 fl., Hollosi Kajtán 1 fl., Gergely Samu 1 fl., Scharfstein Jakab 20 cr., Moldovan Jozef 1 fl., Bárdi Károly 1 fl., Berkovics Mendel 20 cr., Teodoră Bodea 1 fl., Alesandru Popă a Nucului 20 cr., Varcu Alecsandru 1 fl., Székely György 50 cr. Alesandru Cohană l. Cost. 5 fl, Dumitru Rednicu 20 cr., Vasiliu Toma 40 cr., Lovász János 30 cr.. Topán András 20 cr., Csendelik Márton 10 cr., Csiszér Mihály 1 fl., Hellebrauth Iván 30 cr., Hauszman Albert 20 cr., Virág Samu 10 cr., Kadar Janos 50 cr., Balloné 50 cr., Szilvasi Pal 1 fl., Beseusky Antal 1 fl, Miklos Albert 1 fl., Fürst S. 20 cr., Schreter Eduard 25 cr, Fuchs Jacob 20 cr., Schmid Adolf 1 fl., Bitner Gyula 50 cr., Moldovan—Uray 1 fl., Kozma Gyula 10 cr., Suma 49 fl, 95 cr.

Aceste contribuirî în sumă totală de 327 fl. 53 cr. v. a. le amă primită şi administrată la loculă destinată, despre ce cvitămă, dândă acestă raţiociniu publică şi aducêndă cea mai profundă mulţămită marinimosiloră contribuitorî

Din nou rugămă pe d-nii colectanţî angajaţî să binevoiéscă a ne trimite listele, ce le au la mână, ca să ne putemă pe deplină încheia raţiociniulă şi a da sémă înaintea comitetului scolastică şi a publicului.

Lăpuşulă-ungurescă, 25 Augustă 1887.

A. Latişă, control. scolară. — Ioană Cohană, casară scol.

Telegramă part. a „Gazetei Trans."

Bucurescî**, 7 Septemvre. — Junimea ardeleană universitară din Bucurescî şi Iaşî îşî esprimă adênca durere pentru pierderea ilustrului literată şi luptătoră ală naţiunei române* ***Timoteu Cipariu.

Ultime scirî.

Constantinopolă, 7 Septemvre. — Cercurile diplomatice pară a nu se teme de o complicare a situaţiunei. Cu tóte că Pórta nu se opune, în principiu, la trimiterea unui generală rusă însoţită de ună comisară turcescă în Bulgaria, se crede a fi încă departe de o soluţiune practică a încurcăturei bulgare.

Berlină, 7 Sept. — Cu tótă desminţirea lui „Nordd. Allg. Ztg." ḑiarele, „Post" şi „Kreuz zeitung" stăruiescă a considera ca probabilă întâlnirea împĕratului Wilhelm cu Ţarulă Rusiei. In casă când se va face, împăretulă se va duce Duminecă la Stettin şi întâlnirea va fi Lunî.

DIVERSE.

Cruḑimî orientale. — In India circulă cele mai rele relaţii despre cruḑimea Emirului Abdurrahman ală Afganistanului. O fóiă din Calcutta povestesce despre executarea lui Taimur Şah, capulă revoltei din Herat. Taimur a fostă dusă într'o piaţă publică, unde i s'a smulsă barba, apoi ofiţerii superiorî ai armatei l'au omorîtă cu pietrii. Parwana Khan, guvernatorulă oraşului, a aruncată prima pétră. Se ḑice că Taimur, ună bărbată prea robustă, n'a murită îndată, de şi a fostă acoperită de pietrile căḑute asupră-i. După două ḑile sentinela observă că se mişcă ceva sub pietri. Apropiindu-se, auḑi pe Taimur ḑicêndă: „O, făptură a lui Dumneḑeu, vino şi mĕ omórâ, ca să scapă de suferinţe!" Relatându-se acésta Emirului, elă poruncî ca Taimur se fiă ucisă. — O altă versiune spune, că Taimur ar fi murită în aceiaşî ḑi, în care a fostă lapidată, dér nepotulă sĕu a trăită încă două ḑile sub grămada de pietri.

Teatru arsă. — Teatrulă »Exceter« din Devonshire, în Anglia, a arsă pe timpulă representaţiei. Numĕrulă cadavreloră scóse trece peste 130. Suntă fórte mulţî răniţî.

Celă mai bună muştară se face cu bóbe uscate de muştară albă séu şi mai bine cu bóbe de muştară negre. După ce se macină şi se cernă fórte subţire, se amestecă cu zémă de aguridă şi se aromatiséză cu tarhonă. Astfelă se fabrică vestitulă muştară de Dijonă. Décă în locă de zémă de strugurî necopţî se pune oţetă, muştarulă nu mai are acelă gustă delicată ală vestiteloră muştare francese. (»Gaz. Săt.«)

Logodnă. — George *Stefanovicî* jun. şi Eugenia *Comşa* fidanţaţî. Braşovă-Covasna, Augustă 1887. — Dr. Andreiu *Monda* şi Rafila *Şandor* fidanţaţî, M.-Cueşdiă, Augustă 1887.

Editoră: Iacobă Mureşianu.
Redactoră responsabilă: Dr. Aurel Mureşianu.

---

care era în faţa lui şi care vedea pe cheiulă dei Schiavoni, ḑise cu o voce aşa de slabă, încâtă mai că nu se putea auḑi:

— Deschideţî ferêstra aceea!

Când fù deschisă, făcù o sforţare ca sĕ respire aerulă d'afară şi ḑise ér:

— Suflă peste fruntea mea, adierea a Adriaticei! Pentru cea din urmă óră te aspiră. Inima asta, care de când trăiescă a bătută numai pentru Veneţia, se va opri. In patria nouă unde mĕ voiu duce în curêndă, décă voiu avea voiă să-mî aducă aminte de acésta, am să spună că décă în Veneţia am găsită ómenî rĕi, pămêntulă însĕ care-i ţine este divină şi sfântă. Décă ómenii m'au lovită, am celă puţină mângâerea să mĕ gândescă că membrele acestea, pe carî le-au sdrobită ei, se voră odihni într'ună pămêntă veneţiană ... Rĕmasă bună, Veneţia mea!.. Nu mai vĕḑă!.. Tată, binecuvintéză-mĕ!

Bĕtrânulă Foscari, fără se ḑică nicî o vorbă, puse mânile pe capulă fiului sĕu şi nenorocitulă tênĕră căḑù ér intr'o stare de slăbiciune astfel, încâtă nicî Veneţia nicî dogele nu putură sci bine la ce ceasă murî.

Dogele voi sĕ priveghieze împreună cu Veneţia lângă corpulă fiului sĕu. Despre ḑiuă însĕ fata ilă înduplecă să se odihnéscă câte-va ceasurî, fiind-că era fórte obosită.

Veneţia, rĕmâindă singură, îngenunchiă lângă patulă unde se odihnea Iacobă şi începù să se róge. Deodată i se părù că aude ună sgomotă de voci într'o cameră d'alăturî. Ascultă şi auḑi atuncî o convorbire ciudată. Află că consiliulă celoră Ḑece îşî adăogase o juntă compusă din 25 senatorî aleşî dintre cele dintâi familii din Veneţia şi că toţî împreună, după ce deliberaseră, hotărîseră abḑicerea de bună voiă orî silită a lui Francesco Foscari.

Veneţia, speriată, alergă la apartamentulă dogelui, pentru ca cei Ḑece, décă ar vrea sĕ între cu sila, sĕ între celă puţină după ce-lă va pregăti ea pentru vestea asta fără precedentă în istoria Veneţiei.

Dogele tocmai se deşteptase.

— O Veneţio! va se ḑică este adevĕrată că fiulă meu Iacobă a murită; l'au omorîtă!.. barbarii! ḑise elă cum o ḑări.

— Stăpâne . . .

— Vai! era celă din urmă copilă ală meu!

— Curajă, Alteţă! . .

— Nu mai am curajă!

— Trebue sĕ ai!

— Dér ce lovitură mi se mai póte da acum după ce mi-a murită copilulă!

Veneţia nu avù vreme sĕ se esplice, fiind-că intră ună ofiţeră care anunţă că o deputaţiă compusă din şése membrii ai Senatului şi din şefulă Consiliului de Ḑece, cerea onórea sĕ intre la Alteţa Sa.

— Sĕ intre! Ce voră mai fi vrêndă cu mine? ḑise bĕtrânulă către Veneţia.

Fata nu avù curajulă sĕ rĕspundă şi-şî ascunse capulă în mânî, pe când ună ofiţeră introducea deputaţia cu ceremonialulă obicînuită.

După ce se salutară de oparte şi de alta, Francesco Foscari întrebă:

— Nobilî domnî, pentru ce aţî venitŭ?

— Mai întâiu noi presintămă Alteţei Vóstre complimentele nóstre de condolenţă pentru nenorocirea care ai atins'o! ḑise şefulă celoră Ḑece.

— Da, ştiu câtă interesă purtaţî fiiulă meu! ḑise dogele cu amărăciune. Insĕ credă că nu numai pentru acésta aţî venită?

— Este adevĕrată, Alteţă!

— Décă aţî venită pentru afacerile Statului, vorbiţî, vĕ ascultă, ér décă nu, nu am nimică de auḑită!

— Este vorba de afacerile publice, Alteţă! Suntă însărcinată în numele celoră Ḑece şi a unei junte a Senatului alésă într'o adunare plenară, ca sĕ vĕ comunică o hotărîre care s'a luată. Considerândă vêrsta vóstră înaintată şi nenorocirile recente carî s'au lovită, adunarea a hotărîtă sĕ solicite dela înţelepciunea vóstră, cu totulă respectulă ce se datoresce unui suverană, ca sĕ predaţî inelulă ducală pe care l'aţî purtată aşa de multă vreme şi cu atâta onóre.

— Ce felă! aţî venită să-mî cereţî . . . . abdicarea? ḑise dogele încremenită.

— Da, Alteţă serenisimă.

— Dér eu v'amă oferită în două rêndurî abdicarea acésta pe care o solicitaţî aḑî; chiar erî am oferit'o cu stăruinţă şi d-vóstră aţî refusat'o.

— Ierî, Alteţă, încă nu aveau calitatea ca s'o primimă!

— Şi aḑî credeţî că aţî dobêndită titlurî suficiente pentru ca s'o impuneţî? întrebă Foscari supărată.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 75
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 25
Bonurĭ rurale ungare	104.85
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 –
Renta de hârtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr.	82 70
Renta de aurŭ austr.	112 50
Losurile din 1860	136 20
Acţiunile băncei austro-ungare	884 –
Act. băncei de creditŭ ung.	286.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.50
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 24 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$91\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	$89\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{4}$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.\frac{1}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 7 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vend.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9.99
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	$111.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Anunciu de esarendare.

Bunulŭ comasatŭ dela Bethlen-Szent-Miklos aprópe de Blaşiu, care este proprietatea Escelenţiei Sale Părintelui Metropolitŭ consistătorŭ din:

1. Arătorŭ . . . . 295 jugăre 585 orgii □
2. Rîturĭ-Fênaţe . . . . 155 „ 737 „ „
3. Păşune . . . . 32 „ 877 „ „
4. Pădurĭ . . . . 39 „ 24 „ „
5. Trestiişŭ . . . . 2 „ 700 „ „
6. Grădină . . . . 7 „ 1074 „ „
7. Terenŭ scutitŭ de dare . : . 23 „ 261 „ „

Suma totală . . 555 jugĕre 1158 orgii □

împreună cu o móră din nou edificată cu 4 (patru) róte, cu dreptulŭ regalŭ de crîşmăritŭ şi dreptulŭ culegerei de vamă de têrgŭ, şi cu tóte superedificatele locuitŭ şi economice ţinĕtóre de acestŭ bunŭ, şi împreună cu bunulŭ comasatŭ din Căpâlna (Also-Kápolna) în estensiune de 142 jugĕre 1158 orgii pătrate consistătorŭ din arătorŭ, fênaţŭ, păşune, păduri şi vinie se dă în arêndă pe calea licitaţiunei publice, pe periodulŭ de 6 (şése) anĭ începêndŭ din 1-ma Noemvre 1887 până în 1-ma Noemvre 1893.

Licitaţiunea se va ţiné în 23 Septemvre a. c. st. n. la 2 óre p. m. în cancelaria advocaturei archidiecesane.

Doritorii de a licita au a depune unŭ vadiu de 10% dela suma de esclamare de 5000 fl. v. a.

Până la începerea licitaţiunei se primescŭ şi oferte sigilate provĕḑute cu vadiulŭ de 10% întru atâta, încâtŭ în acelea se va oferi o sumă fixă, şi oferentulŭ va declara că cunósce condiţiunile de licitaţiune şi le primesce. *Condiţiunile de licitaţiune se potŭ vedé în cancelaria subscrisului.*

Blaşiu, în 2 Septemvre 1887.

Ludovicŭ Csato,
adv archidieces.

1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa micĕ	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușin (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Ştana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orăḑii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orăḑii	—	—	—	2 08	.
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	-	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	--
Clușin (	—	10.31	—	6.38	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2 25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopele	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	--
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicîca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	--	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4 59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicîca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ